

Súd: Okresný súd Prešov
Spisová značka: 16C/19/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8120203348
Dátum vydania rozhodnutia: 17. 01. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Michal Drimák
ECLI: ECLI:SK:OSPO:2023:8120203348.6

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Prešov sudcom JUDr. Michalom Drimákom, PhD. v právnej veci žalobcu: A. B., nar. XX.XX.XXXX, bytom C. D. XX, XXX XX E., zastúpeného : C. E. F., nar. XX.XX.XXXX, bytom C. D. XX, XXX XX E., právne zastúpený: Mgr. Peter Troščák, advokát, so sídlom Hlavná 50, 080 01 Prešov, proti žalovanému: G. H., nar. XX.XX.XXXX, bytom I. J. XX, XXX XX J., o určenie vlastníckeho práva, takto

rozhodol:

Súd určuje, že žalobca je vlastníkom osobného motorového vozidla zn. D. K., VIN:A., ev. č. J..

Súd žiadnej zo strán náhradu trov konania nepriznáva.

odôvodnenie:

Žalobou doručenou súdu 10.3.2020 sa žalobca domáhal určenia, že je vlastníkom osobného motorového vozidla D. K., VIN:A., evidenčné číslo: J. XXXGJ na tom skutkovom základe, že rozhodnutím Úradu práce, soc. vecí a rodiny Prešov zo dňa 5. 12. 2017 mi bol priznaný peňažný príspevok na kúpu osobného motorového vozidla vo výške 6 638,79 € z dôvodu, že som fyzickou osobou s ťažkým zdravotným postihnutím, odkázaný na individuálnu prepravu osobným motorovým vozidlom. So zreteľom na tento peňažný príspevok moja matka C. E. F. v začiatku roku 2018 zakúpila osobné motorové vozidlo zn. D. K., VIN: A., ktorému po prihlásení na Okresnom dopravnom inšpektoráte Prešov bolo pridelené ev. č.: J., pričom vlastníkom tohto vozidla som sa stal ja, a moja matka držiteľkou osvedčenia. Následne dňa 26. 9. 2019 moja matka pre finančné problémy uzatvorila kúpnu zmluvu s L. C., na ktorého previedla vlastnícke právo k predmetnému vozidlu, kde L. C. jej ústne sľúbil, že ide o záloh a predmetné vozidlo vráti späť, ak matka do troch mesiacov mu vráti sumu 5 000 €. Keď L. C. svoj sľub nedodrжал a matka to zistila, tak konanie L. C. vzbudilo u matky podozrenie, či nejde o nejaký podvod, a preto matka podala trestné oznámenie na L. C.. Vzhľadom na podozrenie zo spáchania trestného činu, na Okresnom riaditeľstve PZ v Prešove prebiehalo vyšetrovanie pod sp. zn. ČVS: ORP-1134/4-VYS-PO-2019, pričom z uznesenia zo dňa 16.1.2020 sa matka dozvedela, že vlastníkom predmetného vozidla už je žalovaný G. H.. Matka prostredníctvom právneho zástupcu vykonala nazretie do vyššie uvedeného vyšetrovacieho spisu, pričom z neho bola zistená história vlastníkov predmetného vozidla, pričom súčasným (posledným) nadobúdateľom (a teda vlastníkom) predmetného motorového vozidla je žalovaný G. H.. Zároveň žalobca žiadal súd o vydanie neodkladného opatrenia, ktorým by súd uložil žalovanému povinnosť zdržať sa nakladania s predmetným osobným motorovým vozidlom, najmä ho predať, darovať, zameniť, dať do nájmu alebo bezplatného užívania vložiť ako nepeňažný vklad do obchodnej spoločnosti alebo družstva, zaťažiť záložným právom, zabezpečovacím prevodom práva až do právoplatnosti rozhodnutia súdu vo veci samej.

Uznesením tunajšieho súdu č. k. 16C/19/2020-22 zo dňa 1.4.2020 o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia súd rozhodol tak, že uložil žalovanému povinnosť zdržať sa nakladania s

predmetným osobným motorovým vozidlom najmä ho predať, darovať, zameniť, dať do nájmu alebo bezplatného užívania, vložiť ako nepeňažný vklad do obchodnej spoločnosti alebo družstva, zaťažiť záložným právom, zabezpečovacím prevodom práva až do právoplatnosti rozhodnutia súdu vo veci samej.

Proti uzneseniu o nariadení neodkladného opatrenia podal žalovaný písomným podaním doručeným súdu 29.4.2020 odvolanie, pričom konštatoval, že dňa 6.10.2019 od spoločnosti AUTOCENTRUM AAA AUTO a.s. v pobočke v Prešove kúpil motorového vozidla značky D. K. s evidenčným číslom J. XXXGJ, kde AUTOCENTRUM ho uistilo, že na predmetnom motorovom vozidle neviaznu žiadne ťarchy, bola vykonaná kontrola odcudzenia, kontrola VIN, registrácie, exekúcie, platby DPH a kontrola stavu tachometra. Vzhľadom na uvedené považoval rozhodnutie tunajšieho súdu o vydanie neodkladného opatrenia za nesprávne.

Krajský súd v Prešove uznesením č. k. 8Co/29/2020-39 zo dňa 29.6.2020 rozhodol tak, že zmenil uznesenie súdu prvej inštancie o nariadení neodkladného opatrenia tak, že návrh na nariadenie neodkladného opatrenia zamietol.

Súd prvej inštancie vykonal dokazovanie listinnými dôkazmi prečítaním obsahu spisu konštatovaním, že na č. l. 1 a nasl. sa nachádza samotná žaloba, na č. l. 10 a nasl. je kúpna zmluva zo dňa 26.9.2019 uzatvorená medzi predávajúcim E. F. a kupujúcim L. C., týkajúcu sa predmetného motorového vozidla D. K., na č. l. 12 je fotokópia preukazu FO ZŤP, na č. l. 13 je osvedčenie o evidencii motorového vozidla tzv. technický preukaz, na č. l. 14 je uznesenie ORPZ PO, ktorým bolo vyriešené trestné oznámenie matky žalobcu, na č. l. 18 a nasl. je fotokópia rozhodnutia ÚPSVaR PO zo dňa 5.12.2017, ktorým bol priznaný peňažný príspevok na kúpu osobného motorového vozidla vo výške 6.638,79 eur, na č. l. 20 je história vlastníkov predmetného motorového vozidla s webovej stránky MV, na č. l. 22 sa nachádza uznesenie tunajšieho súdu č. k. 16c/19/2020-22 zo dňa 1.4.2020, ktorým súd vo vzťahu k návrhu na nariadenie NO uložil žalovanému povinnosť zdržať sa nakladania s predmetným osobným motorovým vozidlom až do právoplatnosti rozhodnutia súdu vo veci samej, na č. l. 28 a nasl. je kúpna zmluva uzatvorená medzi predávajúcim spoločnosťou AUTOCENTRUM AAA AUTO a. s. a kupujúcim G. H., teda žalovaným zo dňa 6.10.2019, na č. l. 39 sa nachádza uznesenie KS PO č. k. 8Co/29/2020-39 zo dňa 29.6.2020, ktorým súd zamietol návrh na nariadenie NO, na č. l. 65 sa nachádza rozsudok tunajšieho súdu č. k. 28Ps/33/2020-53 zo dňa 28.4.2021, ktorým súd obmedzil spôsobilosť žalobcu na právne úkony v tam vymedzenom rozsahu, na č. l. 76 a nasl. sa nachádza vyjadrenie žalobcu prostredníctvom právneho zástupcu zo dňa 5.11.2021 spolu s prílohami.

Dňa 11.11.2021 tunajší súd vyhlásil pod č. k. 16C 19/2020-139 rozsudok, ktorým žalobu zamietol a vyslovil, že žalobca nemá právo na náhradu trov konania a žalovanému sa náhrada trov konania nepriznáva.

Po odvolaní podanom žalobcom Krajský súd v Prešove ako súd odvolací uznesením č. k. 9 Co 11/2022-208 zo dňa 27.10.2022 zrušil vyššie uvedený rozsudok súdu prvej inštancie a vrátil mu vec na ďalšie konanie a nové rozhodnutie. V odôvodnení svojho rozhodnutia odvolací súd najmä uviedol, že z rozhodnutia prvoinštančného súdu nevyplýva riadne vysporiadanie sa s právnou argumentáciou vyplývajúcou z rozhodnutia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky 1VObd/2/2020 z 27.04.2021, na ktoré poukázal žalobca v priebehu prvoinštančného konania. Poukázal na to, že dobrá viera nadobúdateľa, že hnutelnú alebo nehnuteľnú vec nadobúda od vlastníka, má vplyv na nadobudnutie vlastníckeho práva len pokiaľ zákon v taxatívne vymedzených prípadoch nadobudnutie vlastníctva s poukazom na dobrú vieru ich nadobúdateľa výslovne upravuje. V iných prípadoch právna úprava de lege lata nadobudnutie vlastníckeho práva od nevlastníka s poukazom na dobrú vieru nadobúdateľa neumožňuje.

Súd prvej inštancie po vrátení veci doplnil dokazovanie listinnými dôkazmi prečítaním obsahu celého spisu od ostatného pojednávania konštatovaním, že na č. I. 136 a nasl. sa nachádza zápisnica o pojednávaní zo dňa 11.11.2021, na č. I. 139 sa nachádza rozsudok tunajšieho súdu č. k. 16C/19/2020-139 zo dňa 11.11.2021, na č. I. 143 a nasl. je odvolanie žalobcu voči vyššie uvedenému rozsudku súdu prvej inštancie spolu s prílohami, na č. I. 208 sa nachádza uznesenie KS PO č. k. 9Co/11/2022-208 zo dňa 27.10.2022, ktorým bol zrušený vyššie uvedený rozsudok súdu prvej inštancie a vec vrátená s právnym názorom súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie, na č. I. 216 sa nachádza ospravedlnenie žalobcu z neúčasti na pojednávaní, pričom zistil tento skutkový stav:

Na základe kúpnej zmluvy zo dňa 26.9.2019, kde predávajúcim bola E. F. (matka žalobcu) a kupujúcim L. C. z tejto kúpnej zmluvy vyplýva, že predávajúci sa zaväzuje dodať a predať a kupujúci sa zaväzuje prevziať a zaplatiť za motorové vozidlo značka D. K. s evidenčným číslom J. XXXGJ kúpnu cenu vo výške 5.000 eur.

Z osvedčenia o evidencii predmetného motorového vozidla, t. j. D. K. s evidenčným číslom J. XXXGJ (č. I. 13 spisu) vyplýva, že vlastníkom tohto vozidla je žalobca – A. B. a držiteľom tohto motorového vozidla je E. F. (matka žalobcu).

Z uznesenia Okresného riaditeľstva PZ v Prešove odbor kriminálnej polície ČVS: ORP-1334/4-VYS-PO-2019 zo dňa 16.1.2020 vyplýva, že trestné oznámenie E. F. pre podozrenie z trestného činu podvodu podľa § 221 Tr. zákona, ktorého sa mal dopustiť L. C. bolo odmietnuté, lebo nie je dôvod na začatie trestného stíhania.

Z rozhodnutia Úradu práce sociálnych vecí a rodiny Prešov zo dňa 5.12.2017 (č. I. 18 a nasl. spisu) vyplýva, že Úrad vyhovel žiadosti maloletého A. B. zastúpeného zákonným zástupcom E. F. a priznal mu peňažný príspevok na kúpu osobného motorového vozidla vo výške 6.638,79 eur.

Z kúpnej zmluvy predávajúceho AUTOCENTRUM AAA AUTO a.s. a kupujúceho G. H. (žalovaný) zo dňa 6.10.2019 vyplýva, že predávajúci predal kupujúcemu osobné motorové vozidlo značky D. K. s evidenčným číslom J. XXXGJ za kúpnu cenu 9.499 eur.

Z rozsudku tunajšieho súdu č. k. 28Ps 33/2020-53 zo dňa 28.4.2021 vo veci obmedzenia spôsobilosti na právne úkony osoby A. B., nar. X.X.XXXXX (v tomto konaní žalobca) vyplýva, že súd obmedzil uvedenú osobu okrem iného v tom zmysle, že nie je spôsobilá vybavovať si svoje finančné záležitosti, brať pôžičky a úvery, uzatvárať kúpne, nájomné a iné zmluvy, vykonávať finančné operácie a nakladať s majetkom presahujúcim sumu 1 euro mesačne, pričom za jeho opatrovníka bola ustanovená jeho matka, E. F.. Tento rozsudok nadobudol právoplatnosť 27.5.2021.

Z písomného podania právneho zástupcu žalobcu zo dňa 5.11.2021 vyplýva, že argumentácia k dobrej viere nadobúdateľa uvedeného v uznesení KS PO sp. zn. 8Co/29/2020 zo dňa 29.6.2020 nie je úplne správna, pretože opomína iné nálezy Ústavného súdu SR, navyše už bola prekonaná. Žalobca poukázal na uznesenie Ústavného súdu SR sp. zn. I US50/2010 zo dňa 10.2.2010 a rovnako tak na uznesenie NS SR sp. zn. 1 VObd0/2/2020 zo dňa 27.4.2021, z ktorého vyplýva, že na základe absolútne neplatného právneho úkonu nie je možné nadobudnúť vlastnícke právo a to ani v prípade, že na jeho podklade bol uskutočnený vklad vlastníckeho práva do nehnuteľností, pričom analogicky poukázal na situáciu vzťahujúcu sa na hnutelnú vec ako je tomu v tomto prípade a konštatoval, že v iných prípadoch právna úprava de lege lata nadobudnutie vlastníckeho práva od nevlastníka s poukazom na dobrú vieru nadobúdateľa neumožňuje. Konštatoval, že s poukazom na základné princípy CSP okrem iného aj na princíp právnej istoty je nutné spor rozhodnúť v súlade s ustálenou rozhodovacou praxou najvyšších súdnych autorít ako aj princípu hospodárnosti konania.

Na pojednávaní konanom 11.11.2021 právny zástupca žalobcu uviedol, že poukazuje najmä na stanovisko veľkého senátu obchodnoprávneho kolégia NS SR zo dňa 27.4.2021, z ktorého vyplýva, že nadobudnutie vlastníckeho práva od nevlastníka nie je možné, pričom poukázal na to, že nesúhlasí so závermi uznesenia KS PO vo vzťahu k totožnej téme, teda kde Krajský súd ustálil, že je potrebné rešpektovať dobromyseľnosť nadobúdateľa. Už prvý prevod vlastníckeho práva k motorového vozidlu na pána C. bol neplatným, nakoľko došlo k prevodu vlastníckeho práva z nevlastníka na ďalšiu osobu a teda došlo k porušeniu zásady nemo plus iuris. Navrhol žalobe vyhovieť a určiť, že vlastníkom tohto predmetného motorového vozidla je žalobca, ktorého vlastnícke právo bolo porušené reťazením prevodov na ďalšie osoby. Nemal návrhy na doplnenie dokazovania.

Na tomto pojednávaní žalovaný uviedol, že sa nestotožňuje s názorom žalujúcej strany. Konštatoval, že si kúpil auto z licencovaného autobazáru AAAUTO, kde bol ubezpečený, že na tomto aute neviaznu žiadne dlhy, žiadne exekúcie a auto kúpil v dobrej viere. Nemôže za to, aké predchádzajúce prevody vlastníckych práv tohto auta prebehli, veril aj v to, že auto bolo zapísané na Dopravnom inšpektoráte. Keďže prvotný prevod osobného motorového vozidla robila za žalobcu jeho matka, bolo už vtedy známe, že v osvedčení o evidencii motorových vozidiel bol uvedený ako vlastníkom vtedy maloletý žalobca a teda už na dopravnom inšpektoráte bola urobená chyba, keďže nemali zapísať vlastnícke právo ďalšej osobe. Konštatoval, že sa cíti byť vlastníkom tohto motorového vozidla, ktoré kúpil v dobrej viere až od ďalšej osoby a cíti sa v celej veci byť podvedený. Uviedol, že z celej veci je roztrasený a cíti to ako psychickú ujmu. Navrhol žalobu zamietnuť, nemal návrhy na doplnenie dokazovania.

Na pojednávaní konanom 17.1.2023 v neprítomnosti žalobcu, ktorý sa prostredníctvom právneho zástupcu písomne ospravedlnil žalovaný uviedol, že sa nebude vyjadrovať právnickým jazykom, ale zhrnie základné logické argumenty v tejto veci. Poukázal na to, že od spoločnosti AAA Auto kupoval predmetné motorové vozidlo s tým, že mu bolo garantované, resp. povedané, že toto motorové vozidlo nemá žiadne právne ani iné vady. Uviedol, že toto motorové vozidlo kupoval ako zákazník v dobrej viere. Poukázal na to, že nemohol predsa vedieť o prevodoch, ktoré prebiehali vo vzťahu k tomuto motorovému vozidlu predtým, ako sa stal jeho vlastníkom. Zároveň poznamenal aj to, že mal dôveru v príslušníkov štátu, teda napr. v policajný orgán, ktorý vedie evidenciu týchto motorových vozidiel a položil si otázku ako je možné, že vôbec došlo k týmto prevodom, keď motorové vozidlo nebolo predávané vlastníkom. Poukázal tiež na to, že do úvahy pripadajú aj prípadne trestnoprávne následky vo vzťahu k matke žalobcu. Záverom zdôraznil, že auto bolo kúpené na autoúver a predložil na nahliadnutie zmluvu o zriadení záložného práva so spoločnosťou Cofidis vo vzťahu k predmetnému autu, kde toto auto predstavovalo predmet zálohu. Necítil sa byť vo veci nijakým spôsobom vinný vo vzťahu k tomu, že zapríčinil túto situáciu. Opätovne zdôraznil, že auto kupoval z autorizovaného servisu a stále to vníma tak, že je jeho vlastníkom a žiada, aby súd rozhodol v jeho prospech. Nemal návrhy na doplnenie dokazovania.

Súd prvej inštancie na základe vyššie zisteného skutkového stavu právne uzatvára:

Podľa § 3 Občianskeho zákonníka (ďalej len OZ) výkon práv a povinností vyplývajúcich z občianskoprávných vzťahov nesmie bez právneho dôvodu zasahovať do práv a oprávnených záujmov iných a nesmie byť v rozpore s dobrými mravmi.

Podľa § 34 OZ právny úkon je prejav vôle smerujúci najmä k vzniku, zmene alebo zániku tých práv alebo povinností, ktoré právne predpisy s takýmto prejavom spájajú.

Podľa § 37 ods. 1 OZ právny úkon sa musí urobiť slobodne a vážne, určite a zrozumiteľne; inak je neplatný.

Podľa § 39 OZ neplatný je právny úkon, ktorý svojím obsahom alebo účelom odporuje zákonu alebo ho obchádza alebo sa prieči dobrým mravom.

Podľa § 588 OZ z kúpnej zmluvy vznikne predávajúcemu povinnosť predmet kúpy kupujúcemu odovzdať a kupujúcemu povinnosť predmet kúpy prevziať a zaplatiť zaň predávajúcemu dohodnutú cenu.

Na základe vyššie zisteného skutkového stavu ako aj citovaných právnych predpisov súd prvej inštancie súc viazaný záväzným právnym názorom odvolacieho súdu uvádza nasledovné:

Neboli zo strany sporových strán spochybňované prevody motorového vozidla pôvodne zo žalobcu, matkou žalobcu, na L. C., neskôr z L. C. na AUTOCENTRUM AAA AUTO a.s. a napokon z AUTOCENTA AAA AUTO a.s. na žalovaného.

Rovnako je pravdivé tvrdenie, že v čase prvotného prevodu matkou žalobcu na L. C. bol v osvedčení o evidencii motorových vozidiel ako vlastníka vozidla uvedený žalobca a ako držiteľ osvedčenia jeho matka, ktorá vozidlo vo vlastníctve svojho syna previedla na L. C..

Dostávajúc sa k meritu veci bolo nutné vysporiadať sa opätovne s otázkou, či má v danej veci prednosť zásada *nemo plus iuris ad alium transferre potest quam ipse habet* (nikto nemôže previesť na iného viac práv ako sám má) argumentovaná žalobcom alebo dobromyseľnosť nadobúdateľa a aktuálneho vlastníka predmetného motorového vozidla, ktorou argumentoval žalovaný.

Súd prvej inštancie uvádza, že v zmysle zásady *iura novit curia* má vedomosť ako o nálezoch Ústavného súdu Slovenskej republiky z 16.3.2016 vo veci I. ÚS 549/2015, resp. z 20.12.2017 vo veci I. ÚS 460/2017, ktorými došlo k prelomeniu zásady *nemo plus iuris*, tak má súd vedomosť aj o ostatnom rozhodnutí Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 27.4.2021 sp. zn. 1 VO bdo 2/2020, z ktorého vyplynulo, že na základe absolútne neplatného právneho úkonu nie je možné nadobudnúť vlastnícke právo.

Je potrebné zdôrazniť, že za najvyššie súdne authority v právnom systéme Slovenskej republiky možno považovať či už Najvyšší súd SR alebo Ústavný súd SR, pričom je potrebné prihliadať aj na časovú os vydávanie rozhodnutí najvyšších súdnych autorít.

Matka žalobcu previedla motorové vozidlo vo vlastníctve jej syna – žalobcu v čase prevodu ešte neploletého, pričom jej syn bol právoplatným rozsudkom tunajšieho súdu č. k. 28Ps 33/2020-53 zo dňa 28.4.2021 výrazne obmedzený v spôsobilosti na právne úkony. Tak ako v minulosti, v čase prvotného prevodu motorového vozidla, aj v súčasnosti je to matka žalobcu, ktorá bola ustanovená obstarávať pre svojho syna všetky právne relevantné záležitosti. Pozitívne ako aj negatívne následky konania opatrovníka majú následne dopad na práva opatrovanca, ako tomu bolo aj v tejto prejednávanej právnej veci.

Podľa § 391 ods. 1 Csp ak odvolací súd zruší rozhodnutie, môže podľa povahy veci vrátiť vec súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie, prerušiť konanie, schváliť zmier, zastaviť konanie alebo postúpiť vec orgánu, do ktorého právomoci vec patrí.

Podľa § 391 ods. 2 Csp ak bolo rozhodnutie zrušené a ak bola vec vrátená na ďalšie konanie a nové rozhodnutie, súd prvej inštancie je viazaný právnym názorom odvolacieho súdu.

Podľa § 391 ods. 3 Csp ak odvolací súd zruší rozhodnutie súdu prvej inštancie a vráti mu vec na ďalšie konanie a nové rozhodnutie, je povinný v odôvodnení rozhodnutia uviesť aj to, ako má súd prvej inštancie vo veci ďalej postupovať.

Súd prvej inštancie viazaný právnym názorom odvolacieho súdu konštatuje, že nálezmi Ústavného súdu Slovenskej republiky z 16.3.2016 vo veci I. ÚS 549/2015, resp. z 20.12.2017 vo veci I. ÚS 460/2017 síce došlo k prelomeniu zásady nemo plus iuris, avšak rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 27.4.2021 sp. zn. 1 VObd 2/2020 bolo vydané neskôr a navyše tzv. veľkým senátom.

Nebolo v konaní sporným, že matka žalobcu previedla na tretiu osobu (L. C.) cudziu vec (vlastnícky vedenú na jej synovi), pričom následne táto tretia osoba previedla predmetné motorové vozidlo na AUTOCENTRUM AAA AUTO a.s. a napokon z AUTOCENTA AAA AUTO a. s. na žalovaného, pričom z uvedeného vyplýva, že osobou, ktorá najviac „doplatila“ na tieto prevody je práve žalovaný, ktorý po tomto meritórnom rozhodnutí v určitom momente nebude ani vlastníkom motorového vozidla ani držiteľom peňažných prostriedkov.

Keďže však odvolací súd a pred ním aj Najvyšší súd SR ustálili, že princíp dobromyseľného nadobúdateľa musí ustúpiť prevalencii princípu zákazu nemo plus iuris ad alium transferre potest quam ipse habet (nikto nemôže previesť na iného viac práv ako sám má), nemal súd prvej inštancie inú možnosť ako žalobe vyhovieť.

Na druhej strane reflektujúc všeobecný princíp spravodlivosti súd prvej inštancie uvádza, že žalovaný má možnosť domáhať sa vrátenia finančných prostriedkov od predávajúceho a tento následne od svojho predávajúceho atď. až napokon dôjde k spravodlivému usporiadaniu pomerov osobou, ktorá celú situáciu spôsobila, porušením zásady nemo plus iuris.

Vzhľadom na vyššie uvedené súd prvej inštancie rozhodol tak, ako je uvedeného vo výrokovej časti tohto rozsudku.

Podľa § 251 CSP trovy konania sú všetky preukázané, odôvodnené a účelne vynaložené výdavky, ktoré vzniknú v konaní v súvislosti s uplatňovaním alebo bránením práva.

Podľa § 255 ods. 1 CSP súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

Podľa § 255 ods. 2 CSP ak mala strana vo veci úspech len čiastočný, súd náhradu trov konania pomerne rozdelí, prípadne vysloví, že žiadna zo strán nemá na náhradu trov konania právo.

Podľa § 257 CSP výnimočne súd neprizná náhradu trov konania, ak existujú dôvody hodné osobitného zreteľa.

Podľa § 262 ods. 1 CSP o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

Podľa § 262 ods. 1 CSP o výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

Pri určení rozsahu nároku na náhradu trov konania súd skúmal či je možná aplikácia § 257 CSP, a teda či je daný dôvod hodný osobitného zreteľa, ktorý však podľa už ustálenej judikatúry možno aplikovať len výnimočne (viď. napr. uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 2MCdo/17/2009, sp. zn. 5 Cdo/67/2010, sp. zn. 3MCdo/46/2012). Účelom ustanovenia § 257 CSP je umožniť súdu zmierniť dôsledky právnych noriem upravujúcich náhradu trov konania zavedením moderačného absolučného práva. Toto ustanovenie je výrazom skutočnosti, že tam, kde zákon nemôže byť natoľko kazuistický, aby postihol celú rozmanitosť života, dotvára sa právo sudcovským výkladom v medziach stanovených všeobecnými podmienkami uvedenými v zákone, za splnenia ktorých môže dôjsť rozhodnutím súdu k inému záveru o náhrade trov konania, než by plynul z použitia všeobecných zásad náhrady trov konania. Zákon vyžaduje pre realizáciu tohto sudcovského moderačného práva, aby v danom prípade išlo o výnimočné okolnosti a dôvody hodné osobitného zreteľa. Jednou zo skupín prípadov, v ktorých aplikácia tohto ustanovenia prichádza do úvahy, sú prípady charakteristické sociálnym aspektom, ktorý vystupuje do popredia vtedy, keď povinný účastník nemôže uhradiť náhradu trov konania z dôvodov, ktoré sám nezavinil, alebo ich môže uhradiť len s veľkými ťažkosťami. V takýchto prípadoch súd zohľadňuje osobné, majetkové, zárobkové a iné pomery oboch účastníkov, prihliada na postoj účastníkov v konaní a prípadne iné okolnosti a môže dospieť k záveru o úplnom nepriznaní trov konania úspešnému účastníkovi alebo o nepriznaní čiastočnom, a to práve s ohľadom na intenzitu preukázaných dôvodov hodných osobitného zreteľa (uznesenie Ústavného súdu Slovenskej republiky z 8. 12. 2011, č. k. II. ÚS 563/2011-14).

Dôvody hodné osobitného zreteľa sa skúmajú v každom posudzovanom prípade individuálne, nakoľko aplikácia tohto ustanovenia negatívne dopadá na stranu, ktorá by inak mala nárok na náhradu trov konania, teda ide o prvok individualizácie. Pri posudzovaní okolností hodných osobitného zreteľa je potrebné prihliadať na osobné, majetkové, zárobkové a iné pomery obidvoch strán sporu, teda nielen toho, koho by postihovala povinnosť nahradiť trovy, ale aj toho, ktorého majetková sféra by bola použitím výnimočného ustanovenia dotknutá. Do úvahy treba brať tiež také okolnosti, ktoré viedli k súdnemu uplatneniu nároku a prihliadnuť i na postoj účastníkov v konaní.

V predmetnej veci súd prvej inštancie podrobil rozhodovanie o trovách aj tzv. testu proporcionality, pričom zohľadnil aj tú skutočnosť, že konanie nebolo v žiadnom zreteľi zapríčinené žalovaným, tento nevytváral obštrukcie a do celej situácie sa dostal nezavinene. Bola to matka žalobcu, ktorá prvotným prevodom motorového vozidla vo vlastníctve svojho syna zapríčinila vznik sporu, preto súd vzhľadom na uvedené vzhliadol tieto okolnosti ako hodné osobitného zreteľa a žiadnej zo sporových strán náhradu trov konania, napriek úspechu žalobcu v konaní nepriznal, ako je to uvedené vo výroku II. tohto rozsudku.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia cestou tunajšieho súdu na Krajský súd v Prešove.

Podľa § 363 C.s.p v odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania (§ 127 CSP) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Podľa § 364 C.s.p rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Ak nebude povinnosť uložená týmto rozsudkom po nadobudnutí jeho vykonateľnosti dobrovoľne splnená, je možné podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona.